

ARADI NYELVŐR

Az „elvezetett” villamos

Szinte naponta halljuk, hogy X. vagy Y. „elvezetett” — a villamos! Sőt már vonat is „elvezetett”. Ez a nyelvi fordulat újabb keletű. Helyesen azt kell mondanunk: „Lemaradtam a villamosról, elszalasztottam a vonatot”. Vagy ezt: „Lekésztam a villamosról, vagy az autóbusszról”. A „vontatot lekészt” fordulat sem helyes. E helyett is valamelyik fenti, alkalmas kifejezést mondjuk.

Ne „adj” — telefont!

„Adj egy telefont holnap!” — mondja Gizike a barátjának. „Adtam neki egy telefont!” — Adtam neki egy telefont? Adunk telefont, rövidesen egyetlen kábelhálózatunk lesz a városban. A telefont nem adhatunk. Legfeljebb felhívhatjuk, vagy telefonálhatunk neki; közölhetünk vele valamit telefonon: kisse regésem, meg, telefonálhatunk” is. De adni soha nem adhatunk!

„Apafej” újra kopog

„Apafej” azért, mert a multkor olyan csúszós lett, hogy még nem tért meg. Most újra jelentke-

zett. Rátartibb, mint valaha. Azt mondja, hogy mindenki így beszél. Igen, mindenki, aki hangot a beszédében. Mindenki, aki hangot a beszédében. Mindenki, aki hangot a beszédében.

„Apafej” előbb a szavakat pusztítja el, aztán a zamatot, kifejező fordulatokat, hogy végül mindenki olyan színtelenül, ostobán, zagyván beszéljen, mint ő.

„Apafejek” szótárban ilyen szépségek virulnak: az élelem, a táplálék, a falatozás, a harapnivaló, az elemzés és még jónéhány társuk helyett — a kaja járja! Igen, ok már nem falatoznak, de a fejüket sem tömik, csak kajolnak. Am legyen — de mi többiek ezután is: eszünk, iteünk, — de kajálni soha sem fogunk! És ha megismerjük, akkor is csak iszunk. („Apafejek” csak piáljanak!)

„Apafejek” tiszteltelnek is! A nőket, a hölgyeket andorító torz neveket illetik. Kinek tetszenék, ha „csaj”-nak neveznek?

„Apafejek” a barátságot sem tisztelik, mert különben a visszatérő „bácsi” szót is kímélnék. (F. d.)

Együtt dolgoznak, tanulnak.

A vngai December 30 gazdaságban az idősobb kollektivisták mellett több, mint száz ifjú is dolgozik. A pártvezeték irányításával IMSZ szervezetünk mélyreható politikai-nevelőmunkát végez az ifjúság sorában, akik közül sokan lelkesen munkájukkal általános megbecsülést szereztek. Ezek közé tartoznak Bartulov Lucia, Dupta Nicolae, Manușov Petru, Németh Julia és mások, akik szorgos munkájukkal, magabiztossággal kiérdemelték az idősobbak bizalmát.

De nemcsak a gazdaságban végzett munkájukkal, hanem társadalmi tevékenységükkel is jó hírnevet szereztek maguknak a vngai fiatalok. Többek között részt vettek az új filmzsinórban, valamint a középiskola új helyisége építésének befizetésében, rendezték az ifjúsági parkot stb. Az ifjak örömmel vettek részt ezekben a munkálatokban, mivel tudták, hogy saját maguknak készítik azokat.

A művelődési otthonban Lajtar Rozália, Bartulov Lucia, Németh Julia és mások részt vesznek a kulturális csoportok tevékenységében, előadásokat tartanak nemcsak otthonban, de a szomszédos községekben is.

A szabaddió kellemes és hasznos eltöltése céljából az IMSZ szervezet a művelődési otthonban ifjúsági delutánokat szervez. Ezek az összejövetelek szórakoztató társasjátékokat, nevelőhatású előadásokat, könyvtárműsorokat tartanak.

A szakismeretek elmélyítése céljából a pártvezeték utasításai szerint IMSZ szervezetünk megszervezte az ifjakat, az agro-zooteknikai tanfolyamokon való részvételt.

Hasznos megbeszélés

Az elmúlt napokban a Helyi Szakszervezeti Tanács művelődési bizottsága gyűlést tartott a vállalatok, intézmények klubigazgatóival, kulturális előlével és könyvtárosokkal. Az értekezleten közölték velük az időszerű feladatokat és megvitaták a teendőket.

Mindenekelőtt a VII. országos verseny II. szakaszára való előkészületekkel foglalkoztak. Kitént, hogy nagyobb gondot kell fordítani a művelődési egyesületek működésére. Itt-ott előfordul ugyanis, hogy éppen most van szünetben egyik-másik egyesület. Felhívták a figyelmet, hogy az énekesztársakkal is elmélyülten kell foglalkozni. A cél az, hogy a közelgő versenyen minél több tehetséges fiatal mutassa be tudását.

Megszívlelést érdemel a termelési kérdések fokozottabb támogatása is. Ennek érdekében a szakszervezeti bizottság és a technikai kabinet szorosabb együttműködésén kívül az üzemi kluboknak is hatékonyabban részt kell vállalniuk a termelési tevékenység fokozás, az önköltség csökkentését elősegítő és más hasznos módszert népszerűsítő rendezvények szervezésében. El kell érniük, hogy a klub rendezésében havonta legalább egyszer előadást tartsanak az illető munkahely időszerű kérdéseiről.

A Helyi Szakszervezeti Tanácsnál megbeszéltek számos más közérdekű kérdés közül említést érdemel a fotóamatörök kiállításával és az üzemi könyvtárak versenyének fellendítésével kapcsolatos tudnivalók.

Pascal Pavel

Legyen minél több ifjú olvasó

A vállalatokban, intézményekben, iskolákban gazdag könyvtárak állnak a felnőttek és ifjak rendelkezésére. Ez ma már természetes és sokan élnek is ezzel a kitűnő lehetőséggel; egyre többen lehetnek az állandó olvasók táborában. Ennél is örvendetesebb jelenség, hogy növekvőben van azoknak a száma, akik anyagi áldozatokkal is hoznak a művelődési érdekében: rendszeres vásárlással saját könyvtárat létesítenek.

A vállalati és iskolai IMSZ szervezetek igyekeznek megkönnyíteni a fiatalok helyzetét, állandó elvárású helyek, u.n. könyvtárszobák működtetésével. Természetesen ez egyben lehetőséget nyújt a kommunista nevelés, a hasznos időtöltés változatosabbá, hatékonyabbá tételéhez. Városunkban számos olyan ifjúsági szervezet van, amely valóban kihasználja a nagyszerű lehetőségeket. Igazolja ezt a harmadik negyedévi eredmény is. Ebben az időszakban ugyanis az IMSZ szervezetek többsége eleget tett vállalásának, jónéhány pedig túllépte azt. Ezek sorában feltüntetni említést érdemelnek a következők: a Készruha gyárban 1450 lej helyett majdnem 4000 lej értékben, a Cukorgyárban 160 lej helyett majdnem 700 lej értékben jutattak olvasnivalót a fiataloknak. Jelentős összegű könyveket értékesít-

A Politikai Könyvtárnál megjelent: G. Szerebrjakova: Karl Marx

A szerző Marx trieri és berlini gyermekkorát és ifjúkorát, családját, barátait és diáktársait mutatja be. Marx élete a műben szorosan egybefonódik a fontosabb történelmi eseményekkel, amelyeknek tanúja és részese is volt. A könyvből érdekes részleteket tudunk meg a Kommunista Szövetségek tevékenységéről, az 1848-as forradalomról, az I. Internacionáléről, a párizsi kommunáról.

tettek a Szerszámgépgyárban, a Teba-ban, a TRCLB vállalatban, a Progresul Helyipari Vállalatban, a Victoria áruháznál, az Electrometal vállalatban és máshol. Vannak azonban helyek, ahol figyelmen kívül hagyják a műveltség terjesztését és kitűnő módszert. Ez történt az említett időszakban például az Áramszolgáltatási vállalatban, a Fűrészgépgyárban, a Vinalcool, a Muresul helyipari vállalatban, ahol az IMSZ szervezet titkára még arról sem gondoskodott, hogy árvegye az illető egység számára kiutalt könyvmennyiséget. A fiatalok nevelése, jogos igényeik kielégítése megköveteli, hogy a jövőben ehhez hasonló mulasztások ne forduljanak elő.

Olenici Gheorghe

Létfontossága feladat: Az ifjúságnak a béke, a kölcsönös tisztelet és népek közötti megértés szellemében való nevelése

Az ENSZ-útkárság december 3-án szétosztotta a közgyűlés 18. ülésének határozatát, amely az ifjúságnak a béke, a kölcsönös tisztelet és a népek közötti megértés szellemében való neveléséről szóló nyilatkozat-tervezetet, amelyet a Római NK kezdeményezett.

A Római NK által benyújtott új nyilatkozat-tervezet nagy visszhangot keltett az ENSZ jelenlegi ülésén, amely részt vevő küldöttek körében. A Római javaslathoz még annak benyújtása előtt társaszerzőként csatlakoztak Afganisztán, Algéria, Kambodzs, Kamerun, Ceylon és a Mali Köztársaság küldöttei.

A Római NK küldöttsége e nyilatkozat-tervezet előterjesztésénél abból indult ki, hogy az ifjú nemzedék fontos és cselekvő szerepet tölthet be és kell is, hogy betöltsön a béke és a békés egymás mellett élés cél-

Az Arad város tanügyi dolgozók szakszervezeti csoportjainak küldöttéi vasárnap, december 1-én, gyűlést tartottak a Tanügyi Dolgozók Szakszervezetének konferenciájára az 1. számú középiskola dísztermében.

A konferencia elnökségében részt vett Dionisie Ioan elvtárs, a Helyi Szakszervezeti Tanács elnöke is. A beszámoló, amelyet Tudose Ioan elvtárs, a 13-as számú nyolcosztályos iskola igazgatója, a szakszervezeti bizottság elnöke tartott, felölelte a tanügyi dolgozók szakszervezetének egy évi munkáját. Az eltelt időszakban — mutatott rá a beszámoló — a tanügyi szakszervezet dolgozóinak fő célkitűzése a Római Munkáspárt III. kongresszusa ide vonatkozó Irányelveinek megvalósítása volt: a hét osztályos tanítási rendszer nyolcosztályosra történő kibővítése; a népgazdaság szakmunkás, közép- és felsőfokú káder igényeinek megfelelő előkészítése; a tanügyi mind szorosabb összekapcsolása a szocializmus építésének gyakorlatával.

E célok megvalósítása érdekében bővült városunk iskolahálózata: nagyravágytunk épületbővítések (új tantermek) mellett, két új iskola épült, összesen 24 tanteremmel.

A beszámoló kiemelte a szakszervezeti bizottságok az a tevékenységét, amellyel a szakszervezeti tagok oktató-nevelő munkájának fejlesztéséhez járult hozzá-

zá. Ennek érdekében a szakszervezet iskolák közötti tapasztalatcseréket kezdeményezett, melyeknek célja a negyedik osztályból az ötödikbe való belépés körülforduló zökkenők csökkentése.

A beszámoló a továbbiakban felsorolta azokat az intézkedéseket, amelyeket a tanügyi káderek az oktató-nevelő munka során életbe léptettek a tanulók ismereteinek növelése, az utijupus szocialista ember jellemvonásainak kialakítása, és a középserűség megszüntetése érdekében.

Az oktató-nevelő munka mellett a szakszervezeti bizottság különös gondot fordított a tanügyi dolgozóknak a város kulturális életébe való bevonására. Így a tanügyi szakszervezet körüla a város kulturális életének szerves részévé képezi. Az énekkar a különböző versenyek során nem egyszer nyerte el városunkban az első és második helyet, tartományi szinten pedig a második helyet. Az utóbbi időben az énekkar repertoárja minőségileg is gyarapodott: klasszikus, időszerű és népzene számokkal. A város közönsége több ízben gyönyörködhetett a Kulturpalotában, az Allami Színházban, a Studio teremben és más helyeken a tanügyi énekkar műsorában. A beszámoló azonban rámutatott arra a tényre is, hogy az énekkarnak a sikeres előadások mellett még több alkalma és lehetősége lett volna szereplésre, új lehetőségek kiaknázására.

A zenekar, a színiárszóc együttes és rigmusbrigád szintén jelentős mértékben hozzájárult városunk és a környező falvak kulturális életének gyarapításához. A fotokör, amelynek berendezését az utóbbi hetekben egy nagylevelűművésznő nagytöbbséggel növelte, az elmúlt évben nagy fejlődésnek indult. A most rendezés alatt álló s rövidesen megnyitott kiállítás művészir hűradást ad majd a szocializmus kiteljesítéséről és hazánk tájainak szépségeiről.

A beszámoló a továbbiakban kiemelte a tanügyi kádereknek a városi tervek megfelelő kulturális és társadalmi munkáját. Így számos szakszervezeti tag aktív munkát vállalt a különböző kulturális munkák, könyvtárakban, klubokban, kollektív gazdaságok körusában, stb. Jelenlétük komoly tényezője az

illető művelődési létesítmény kulturális eredményeinek. A Vagon-gyár és a November 7 gyár klubjában tanügyi káderek működnek közre a vezetésben. Sok tanügyi káder működik az Arad városi művészeti és művelődési bizottságban. Ennek keretében fontos szerepet játszanak népi rendszerünk eredményeinek, az újak, a tudományoknak a népszerűsítésében. Tanügyi káderekből alakított tudományos brigádokat szerveztek és az év folyamán sok előadást tartottak a külvárosokban és főleg a rajonban. Ezenkívül számos tag működik közre a városi népbizottságban, a néptanács békéltető bizottságban, a helyi vezetések rónál, a városi irodalmi körök és más társadalmi, tudományos és kulturális szervezetek, intézmények munkájában. Megkezdte tevékenységét egy tudományos brigád, amelynek célja Arad város monográfiájának, részletes történetének összeállítása.

Befejezésre a beszámoló ráért a társadalombiztosítási és pénzügyi kérdésekre. A társadalombiztosítás terén a bizottság 1963-ban 124 üdülő és gyógyüdőre szóló beutalást kapott. A beutalók elosztásánál az első és negyedik évharmadi jegyek kiosztása ütközött némi nehézségbe, ugyanis a tanügyi káderek döntő többsége ezekben az évharmadokban el van foglaltva az iskolában.

A beszámoló felszólalások követték. A felszólalók megvitatták és kiegészítették a beszámolót. Többek között Covacean Ion inspektor, a tanügyi káderekre a kultúra terjesztése terén való szerep jelentőségéről és fontosságáról beszélt.

Dionisie Ioan elvtárs felszólalásában eredményesnek értékelte a bizottság elmúlt évi munkáját, de rámutatott azokra a lehetőségekre is, amelyeket a jövőben az új bizottságnak ki kell használnia.

A következő évre szóló határozat, a múlt évi hibák figyelembevételével, előtérbe helyezi a közönségi munka tökéletesítését, az elmélet és a gyakorlat szorosabbra fűzését, az iskola és a szülők kapcsolatának megerősítését, a kulturmunka fejlesztését, stb.

A konferencia az új szakszervezeti bizottság megválasztásával ért véget.

P. P.

Sport híradó Sport híradó

Az aradiak nyerték meg a serleget

Az elmúlt napokban Kolozsváron rendezték meg a hagyományos „Négy város serleg” versenyt, amelyen Arad, Nagyvárad, Kolozsvár és Szatmár válogatott játékosai vettek részt. Ez a nagyszabású verseny az országos bajnokság mellett egyik legfontosabb eseménye a sakkokozónak. Ezen nemcsak az élsakkokozók, mesterek és mesterjelöltek vesznek részt, hanem minden évben teltünnek egy-két fiatal játékos is. Fhben az évben különösen kitűnt három fiatal sakkos: Kertész Alfréd (Arad), Stoica Ioan (Nagyvárad) és Drozd Sever (Kolozsvár), akikről kétségtelenül még sokat hallunk majd.

Aradi válogatott a következő összeállításban játszott: Halik Iván, János Ervin, Demian Valer, Kertész Alfréd, Herskovits György, Mózes Leó és Hajdara Magda. A csapatot Herskó Adalbert, a sakkbizottság elnöke kísérte.

A verseny igen nagy küzdelmet hozott, amit bizonyít a szoros eredmény az első és második helyezett között. A verseny érdekessége az volt, hogy a végleges eredmény csak az utolsó két parti befejezése után dőlt el.

Az eredmények a következők voltak:

Arad — Kolozsvár 2 és fél — 3 és fél

Arad — Nagyvárad 5-1

Arad — Szatmár 4-2

Nagyvárad — Szatmár 5-1

Nagyvárad — Kolozsvár 5-1

Kolozsvár — Szatmár 4-2

A végeredmény a következőképpen alakult:

1. Arad 11 és fél pont

2. Nagyvárad 11 pont

3. Kolozsvár 8 és fél pont

4. Szatmár 5 pont

Az aradi csapatban legjobban az ifjúsági Kertész szerepelt, aki mind a két partit megnyerte. A többiek a következőképpen szerepeltek: Halik 1 és fél (3), János 2 (3), Demian 2 (3), Herskovits 2 (3), Mózes 0 (1), Hajdara Magda 2 (3). A zárójelben a lejátszott partikak jelöltük.

A szép serleget most harmadikban nyerte el az aradi válogatott sakkcsapat. A nagyszerű teljesítményért valamennyien dícséretet érdemelnek. Ez szép siker után a csapat tagjai remélik, hogy a vándorserleg nem kerül el tőlük: Aradról. További sok sikert, Aradi sakkokozók!

Néhdny mondanban

Az országos férfi sakkbajnokság negyedik fordulóját után Soos és Stanciu áll az élen 3-3 ponttal.

Stanciu a sötét háttal 14 lépésben győzött Mititelu ellen, míg Soos döntetlent játszott Clodil-teával.

Más eredmények: Sufiman — Botez remi, Vaisman — Ghilescu remi, Neamtu — Gunsberger 1-0, Pártos — Radovici remi, Pavlov — Nacu remi, Szabó — Suteu 1-0, G. Alexandrescu — Reicher remi.

Bukarest város jégkorong válogatottja Münchenben 2:000 néző előtt összesen öt góllal az Ev München (a nyugatnémet bajnokság második helyezettje) és az FC Bad Tolz klubok kombinált csapatával.

A román jégkorongozók 5-2 (1-1, 2-0, 2-1) arányú győzelmet arattak. A bukaresti csapat pontjait Szabó (2), Ferenczi, Paná és Czuka szereztek. A SID hírügynökség sportkommentátora elismerően nyilatkozott a román csapat szép játékáról és a Szabó fiúvek technikájáról.

Stockholmban befejeződött Skandinávia nemzetközi asztalitenisz bajnoksága. A döntőben a következő eredmények születtek: férfi egyes: Alser (Svédország) — Korpa (Jugoszlávia) 3-2 (17-21, 15-21, 21-17, 21-19, 21-18), női egyes: Földi Eva (Magyar NK) — Diana Rowe (Anglia) 3-1 (21-16, 21-15, 15-21, 21-16), vegyespáros: Amelin, Rudnova (Sovjetunió) — Miko (Csehszlovák SzK), Eva Joltansson (Svédország) 3-1 (21-10, 21-17, 11-21, 22-20), férfi páros: Alser, Johansson (Svédország) — Vecko (Csehszlovák SzK), Korpa (Jugoszlávia) 3-1 (21-16, 21-17, 21-23, 22-20).

A Magyar NK olimpiai labdarúgócsapata megkezdte afrikai pályáját. A magyar csapat Dakarbán

Szenegál válogatottjával találkozott. A mérkőzés a magyar labdarúgók nyerték meg 8-3 (4-0) arányban.

Az 5. és a 6. forduló függőben maradt játszmáinak befejezése után a szovjet férfi sakkbajnokságban új elvosa van: a minszki Szujezin nemzetközi mester, aki legyőzte Furmant és így 4,5 pontot szerzett. Utána következik Geller, Holmov, Polugajevszkij, Bagirov 4-4 ponttal. Más függőben maradt játszmák eredményei: Stein — Tajmanov döntetlen, Polugajevszkij — Osznosz 1-0, Tajmanov — Zaharov döntetlen, Bronstein — Nej 1-0.

A női bajnokságban is megváltozott a helyzet. A Belavenec fölött aratott győzelem nyomán Klara Szkegina fiatal moszkvai sakkos első helyre került 8,5 ponttal és egy függőjátsszával.

Párizsban barátságos mérkőzésen találkozott Franciaország és Jugoszlávia férfi kosárlabda csapata. A francia kosárlabdák 85-82 arányú győzelmet arattak.

A Kupagyőztesek Kupájának nyolcadöntői keretében két angol csapat találkozott: a Tottenham Hotspurs és a Manchester United. A mérkőzés 2-0 (0-0) arányban a Tottenham csapata nyerte.

MILYEN IDŐ várható?

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: Ma, december 6-án nedves idő, felhős égbolttal. Helyenként c-só, havasodás lehetséges. Méréseket délnyugati szél. A hőmérséklet csökken. Legmagasabb nappali hőmérséklet 1-5, legalacsonyabb éjjeli hőmérséklet 1 és mínusz 4 fok között váltakozik.

Távolabbi kilátások: nedves, hűvös idő. A hőmérséklet csökken.

AMIKOR JÖVŐLLIK...

MURESUL filmszínház: Válasz-uton. PROGRESUL filmszínház: A bérnyikos. VEAC NOU filmszínház: Escandida. IFJUSAGI filmszínház: Fehér felhők. CFR (Mosozty-telep): Vasvár. VICTORIA filmszínház: Füre lépni szabad. PROGRESUL filmszínház: (Ujard): Maria Candelaria. SO-LIDARITATEA filmszínház (Gáj): Pulykák. MIKELAKAI filmszínház: Aljosa szerelme.

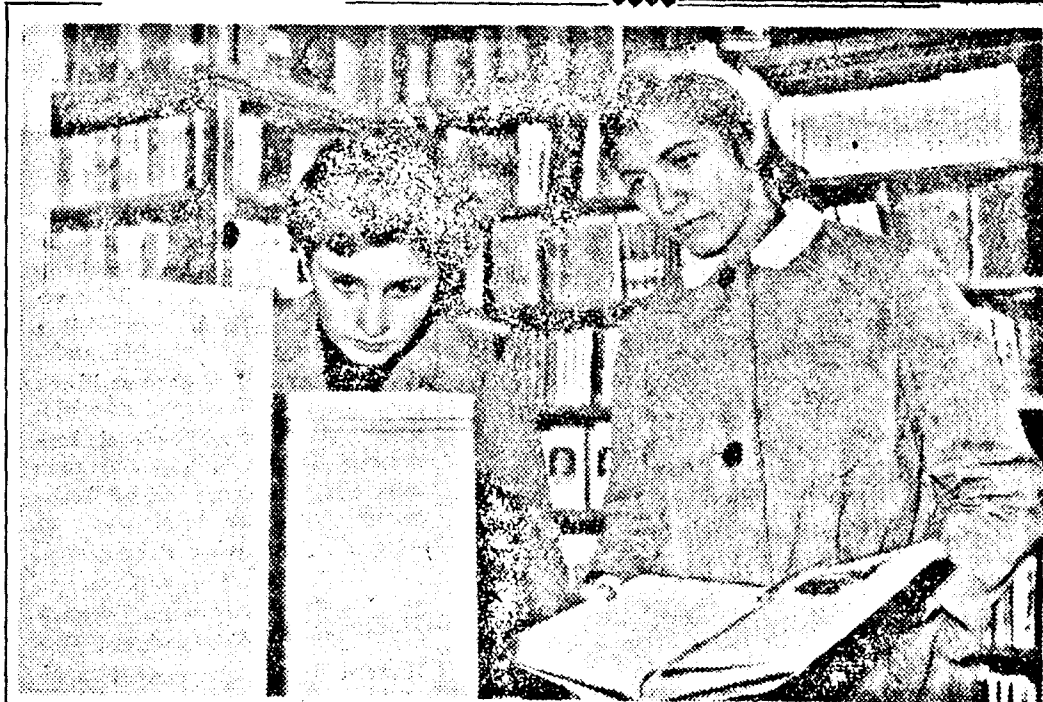
Értesítés

Az Arad városi Közművek igazgatósága értesíti a vízfogyasztókat, hogy december 6-ától 7-re (péntekről szombatira virradó éjjel) esti 9 órától hajnali 2 óráig végigmossa a köztársaság uti és az Aurel Vlaicu uti új fővezetékét. Ez alatt az idő alatt a városi vízhálózatban jelentősen csökken majd a víz nyomása. Eppen ezért felhívjuk a vízfogyasztókat, hogy tárolják a szükséges vízmennyiséget.

ARAD TARTOMÁNYI MŰZEUM

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken délelőtti 10 és 1 és délután 3 és 6 óra között a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkereshetik a muzeumot.

A muzeum alábbi osztályai tekinthetők meg: képzőművészeti tár-lal, ókori történelem, az 1818-49-es forradalom múzeuma és a flamand, holland, olasz, német és magyar festők kiállításai.

A viharban is helytállnak

Az utóbbi napokban vihar dühöngött a Fekete-tengeren és vesztélyeztette a hajóközlekedést. Az elmúlt 10 napban az erős szél-fúvás, a nagy hullámméret és a kőd miatt a román tengerpart közelében három földközi hajó zónyora futott: a Sea Raven panamai hajó a tuzlai világítótorony közelében, az Abdulah török hajó a Midia-foktól északra, Vadu talu mellett és a Tecean panamai hajó december 3-ra virradó éjjel Agigea közelében fenekelt meg, mintegy két mérföldre délre a konstancai kikötőtől. A konstancai kikötő mentőcsoporthoz sok dolga volt ezekben a napokban, de minden esetben késedelem nélkül válaszolt a veszélyben lévő hajókról le-adott segélykérésekre.

Az Abdulah török hajó személyzetének mind a 22 tagját megmentették és a konstancai kikötőbe szállították. Több napon és éjjelen át tartó megfigyelt munkával, amelyben részt vettek a Farul és a Poarta Albă vontatóhajók legényeivel, buvárok és a konstancai kikötőmunkások, a Sea Raven panamai hajót sikerült leemelni a szikláiról és bevonatolni a román kikötőbe. A Tecean panamai hajó személyzetének a PRR-1 mentőhajó sietett segítségére. Jelenleg tanulmányozzák, hogyan lehetne a szikláiról leemelni ezt a hajót is. A konstancai kikötő mentőcsoportha mindent el akar követni, hogy ezt a feladatot is sikerrel teljesítse.

Szimfonikus hangverseny

Az Aradi Allami Filharmonia szimfonikus zenekara szombaton, december 7-én este 8 órakor tartja az évad X. szimfonikus hangversenyt.

Vezényel Jan Hugo Huss. Közreműködik Aurel Octav Popa, klarinétművész (Bukarest). Műsoron: Rogalszki: Két capriccio zenekarra; Mozart: klarinét verseny; Debussy: Rapszódia

Énekkari hangverseny

Vasárnap, december 8-án este 7 órakor az aradi Allami Filharmonia énekkara preklasszikus és klasszikus zeneművekből énekkari hangversenyt rendez.

Vezényel Paul Paradenco, szolista Maria Popa (szoprán), Margareta Herczeg (szoprán), Victoria

Szimfonikus hangverseny

klarinétra és zenekarra: Schubert VIII. (Befejezeten szimfónia): Sztravinszki: Kartyajáték (bemutató).

Vasárnap, december 8-án délelőtti 11 órakor ifjúsági hangverseny. Bérlek részére a 10-es számú szelvény érvényes. Jegyek az ügy-nökségnél és hangverseny előtti a Kulturpalota pénztáránál.

Énekkari hangverseny

Flueras (mezoszoprán), Anton Tudor (tenor). Zongorán kísér Stern Magda.

Műsoron: Palestrina, Lasso, Gastoldi, Hassler, Donati, P. Certon, P. da Hostia, Mozart, Beethoven, Weber, Csajkovszkij, Brahms, Taneev, Porumbescu, Vidu és mások szerzeményei.

Színház bemutatja

Szombaton, december 7-én este 8 órakor: De la caz la caz... dar cu haz (bérletszünet).

Vasárnap, december 8-án délután 4 órakor: Grádina cu trandafiri (bérletszünet) és este 8 órakor: Jocul de-a vacanța (F. bérlet).

PRICHINEL BALSZIMNÁZ

December 22-én minden csütörtök és vasárnap 10 óra 30 és 16 órakor „Albá ca západa”.

mi újság a KÜLPOLITIKÁBAN

Az ENSZ-közgyűlés munkálatai

M. Haseganu felszólalása az 1. számú bizottság ülésén

NEW YORK. — C. Alexandroae, az Agerpres kültudósítója jeleníti:

Az ENSZ-közgyűlés Politikai Bizottsága (1. számú bizottság) szerda délutáni ülésén folytatja az útkutatási jogi elveire vonatkozó nyilatkozat-tervezettel kapcsolatos vitát. E dokumentumot az ENSZ útkutatási bizottsága készítette elő, amelyben részt vesz a Román NK is. A nyilatkozat-tervezet számos új elvet szögez le azokon kívül, amelyek tekintetében már létrejött a megegyezés és több ENSZ-határozatban vagy kétoldali egyezményben szerepelnek.

M. HASEGANU, a Román NK állandó ENSZ-képviselője felszólalásában hangsúlyozta, hogy a légkörön kívüli tér felkutatásával vagy fel-

használásával kapcsolatos több kérdésben az államok vagy tudományos intézmények közötti nemzetközi egyezmények terén már számos siker született.

A vita tárgyát képező dokumentumról szólva, M. Haseganu kifejtette, hogy a román küldöttség osztja a bizottság munkálatai során kialakult azon álláspontot, hogy az elvi nyilatkozat-tervezet egy lépést jelent előre. A tervezet többek között olyan előirást is tartalmaz, hogy az államok és nemzetközi szervezetek felelősséggel tartoznak útkutatási tevékenységükért. Az államok kijelentik, hogy az űrhajókat úgy tekintik, mint az emberiségnek a légkörön kívüli térbe küldött követőit és bármely vagy kényszerleállítás esetén min-

den lehetséges segítséget megadnak neki területükön.

M. Haseganu végül hangsúlyozta, hogy a Román Népköztársaság a nemzetközi együttműködés előmozdítására irányuló következetes politikájához híven — mint a légkörön kívüli tér békés felhasználásával foglalkozó bizottság tagja — minden erőfeszítést megtesz, hogy hozzájáruljon az államok útkutatási tevékenységének által felvetett fontos kérdések rendezéséhez.

A Biztonsági Tanács ülése

NEW YORK (Agerpres).

A Biztonsági Tanács december 4-én befejezte a Dél-afrikai Köztársaság kormányának apartheid politikájának tárgyalását. Egyöntetű határozatot hoztak, amely „ünneplően” felszólítja az összes államokat, hogy többé ne adjanak el és ne szállítsanak a Dél-afrikai Köztársaságnak fegyver és lözser gyártására, illetve tárolására szolgáló felszereléseket és anyagokat.

A határozat egyik cikkelye felhívja az összes országokat, hogy tartassák szigorú ellenőrzést a Tanács augusztus 7. határozatát, amely embargo alá helyezi a Dél-afrikai Köztársaságba irányuló fegyverszállítást. A határozat egyben előírja, hogy egy szakértő csoport, U Thant ENSZ-főtitkár vezetésével, a helyszínen tanulmányozza a DAK apartheid politikáját.

A Biztonsági Tanács december 6-án ismét ülést tart, hogy megvitassa az afrikai portugál gyarmatok helyzetét.

A Béke-világatlanács felhívása

VARSÓ (Agerpres).

A Béke-világatlanács varsói ülésén, amely kedden befejezte munkálatait, felhívta az emberiséget a békeharcnak minden eddignél nagyobb mérvű fokozására. Hangsúlyozta, hogy minden nukleáris fegyvert önként meg kell semmisíteni.

A moszkvai részleges atomcsend-szerződés a nagyhatalmak első lépése az atomfegyver fejlesztésének korlátozására. Bár a szerződés több mint száz állam aláírta, ez még csak a kezdet, amit folytatni kell.

A Béke-világatlanács minden nukleáris kísérlet betiltását, az atomfegyver elterjedésének megelőzését szorgalmazza, elítéli a sokoldalú nukleáris erő létrehozását. Atommentes övezeteket, a nukleáris fegyver bevetésének megtiltását, a katonai költségvetések korlátozását, illetve csökkentését, a vitás nemzetközi kérdések tárgyalásának megoldásáért kell hogy sikraszálljunk — állapítja meg a felhívás. Ösztönözni kell a tizennyolchatalmi leszerelési bizottságot, hogy tegyen újabb lépéseket az általános és ellenőrzött leszerelés útján.

A leszerelés és nemzeti felszabadulás kiegészíti egymást a békeharcban. Egyik erősíti a másikat — hangsúlyozza a felhívás.

A Béke-világatlanács követeli, hogy vessenek véget a gyarmati háborúknak, a más országok belügyeibe való idegen beavatkozásnak, számolják fel az idegen területeken létesített katonai bázisokat, tiltssák be az idegen csapatok idegen terü-

leten tartott hadgyakorlatait. A Béke-világatlanács megbélyegzi a faji megkülönböztetés minden megnyilvánulását.

A felhívás rámutat, hogy a kereskedelem és az ipari fejlődés útjából el kell hártani minden akadályt. A hidegháború gazdasági politikája és a legszegényebb országok kizsákmányolása, természeti kincseik kifosztása helyett a világgazdasági, a gazdasági, műszaki és kulturális együttműködés kell hogy uralkodjon, lehetővé téve az erőforrások teljes és ésszerű kihasználását minden nép javára.

A felhívás megállapítja, hogy óriási békekampányt kell kibontakoztatni, olyannak, amelyre még nem volt példa a történelem folyamán. Minden népek egyazon törekvése a béke. A Béke-világatlanács szövege minden embert és minden szervezetet, egyesítse erőfeszítéseit a cél érdekében.

A dallasi események az amerikai sajtó tükrében

Henry Steel Commager: Mivel magyarázható betegségeink?

NEW YORK (Agerpres).

„Az elnökök gyilkossága és a feltételezett merénylet meggyilkolása drámai módon igazolta, hogy az amerikai élet felszínéhez mennyire közel van a törvényszerűség és az erőszak, a félelem, a gyanakvás és a gyűlölet” — írja Henry Steel Commager ismert amerikai történész a Washington Post hasábjain.

„Mivel magyarázható betegségeink?” című cikkében. A cikkíró igyekszik magyarázatot találni a dallasi eseményekre. „Mi a magyarázata mostani betegségeinknek? Hogyan magyarázhatjuk ezt a nagy foku széthúzást, gyűlölködést, ezt a félelmet és gyanakvást? Miért van erőszak az amerikai életben? Miért vannak szélsőséges csoportok, a gyűlölkö-

dés csoportjai, hogyan folyamodhatnak ilyen könnyen erőszakhoz? A legvilágosabb válasz ezekre a kérdésekre abban a hatásban kell keresnünk, amelyet a legújabbkori történelem az amerikai jellemben mélyrehatóan meggyökeresedett érzelmek és lelkiállapotokra gyakorolt” — írja.

„Betegségeink egyik igen komoly oka a hidegháború volt, amelyet a tényleges háború becsületesen után azonnal kirobbantottunk. A hidegháború, még ha nem is volt annyira borzalmas, annyira begyellen, mint az igazi háború, minden esetre sokkal tartósabbnak és veszedelemesebbnek bizonyult nál”.

Commager professzor emlékeztet az amerikai „boszorkányüldö-

zésre”, amikor egyszerűen félrefekték a törvényt, a „becsületes játéka minden szabályát”.

„Gyakran nagyon szívesen megfedkezünk róla, hogy egyedül mi használtuk a nukleáris fegyvert és a fegyverrel több létkör kísérletet végeztünk, mint bármely más ország”.

Commager a továbbiakban az amerikai történelemkönyvek problémáival foglalkozik, s mint hangsúlyozza, aggasztják az clemi és középiskolák, kollégiumi és egyetemi tankönyvek. Ezek ugyanis döntő többségükben — hangsúlyozza a cikkíró — meghamisítják a történelmet, aljas, agresszív akciókat nemes ügyként tüntetnek fel.

A történelemkönyvek magaslatjára az amerikai indiánok kiirtását „az amerikai népek sorsa szerencsés fordulatának” minősítik a rabslást, s azt szeretnék elhárítani, hogy az Egyesült Államokban sohasem voltak osztálykonfliktusok. Mindezek alapján — vonja le a következtetést Commager — „azt hisszük, hogy jogunk van kedvünk szerint alakítani a történelmet s hogy minden kudarcunk oka vagy a hozzá nem értés, vagy az ártulás... mindebből pedig az erőszakoskodás, a gyanakvás, a gyűlölködés fakadt”.

Dallasban nem nyilatkozik senki sem

DALLAS (Agerpres).

„Akkor eddig nyilatkoztak, most hallgatnak. Már nem nyilatkozik sem H. Wade, a Dallas körzeti ügyész, sem Tom Howard, Ruby védőügyvédje” — közli Dallasból a France Presse tudósítója. Hivatalosan a hallgatás oka, hogy az illetők „nem akarják befolyásolni az esküdtet”. Az elnökök gyilkosságával kapcsolatos, sokszor ellentmondó részletek azonban éppen elegendő közismertek ahhoz, hogy befolyásolják az esküdtet véleményét a Ruby perben.

A helyi ügyvédi kamara tanácsa összeült, hogy megvitassa, mennyiben igyekezett népszerűsíteni Tom Howard ügyvéd. Az ügyvédet a kizárás veszélye fenyegeti.

A FBI ügynökei megszállták az épületet, ahonnan a merénylet állítólag az elnökre lőtt, s kihallgatják mindazokat a személyeket, akik valamilyen módon kapcsolatba kerültek Oswaldal, Kennedy elnök feltételezett gyilkosával. Igyekeznek arra is fényt deríteni, hogy Oswald előzőleg milyen kapcsolatokat tartott fenn gyilkosával, Rubyval. Megáll-

pitást nyert, hogy Oswald el-eljárót az egyik Ymca klubba, amelynek Ruby 1963 óta tagja volt. Azt viszont még nem tudni, ki a felelős azért, hogy Ruby behatárolt a rendőrség épületébe.

McIntyre prelátus és a „gyűlölet csoportja”

NEW YORK (Agerpres).

Drew Pearson, az ismert amerikai újságíró a New York Journal American című lapban cikket közölt az amerikai úgynevezett Hate-group-ról (a gyűlölet csoportja). Az újságíró rámutat, hogy a McIntyre prelátus vezette csoportban részt vesz Walker tábornok, L. Smoot, az FBI volt tisztviselője, Billy James Hargis prelátus, Franck McGuire, a „felháborodás nemzeti bizottságának” vezetője. A cikkíró hangsúlyozza, hogy a nevezettek valamilyen módon kapcsolatba kerültek Oswaldal, Kennedy elnök feltételezett gyilkosával. Igyekeznek arra is fényt deríteni, hogy Oswald előzőleg milyen kapcsolatokat tartott fenn gyilkosával, Rubyval. Megáll-

jellemezve Pearson azt írja, hogy a prelátus „még John Foster Dulles megbízhatóságát is kétségbe vonta”. Jelenleg pedig az Egyesült Nemzetek Szervezetét támadja hevesen. „De McIntyre ösztönözte és propagandista bandája mindennél jobban a koegzisztenciális politikát gyűlöli. McIntyre kiadványai és rádióadásai úgy tüntették fel a dolgokat, mintha az elhunyt Kennedy elnök el akarta volna adni az Egyesült Államok Moszkvának” — írja Pearson.

A cikkíró befejezésül úgy véli, hogy „az Egyesült Államok elnökét naponta rágalmoz 533 rádióállomás áldatlan szerepet játszott”. Ez a hálózat évek óta működik. Kétségtelen, hogy adatai ellenségeskedést, gyanakvást és gyűlöletet szítottak”.

A gyarmatügyi különbizottság jelentésének vitája

NEW YORK (Agerpres).

Az ENSZ-közgyűlés folytatta a gyarmatügyi különbizottság jelentésének vitáját. A december 4-i délutáni és délutáni ülésen sok ország képviselői hangulatoztak, hogy mielőbb fel kell számolni a kolonializmust és pontosan kell teljesíteni a gyarmati országok és népek függetlenségének megadására vonatkozó nyilatkozatot. P. E. ASZTAPENKO, a Belorusz SzSZK képviselője támogatja a különbizottság jelentésének végkövetkeztetéseit és ajánlásait, és kifejezte reményét, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete meghosszabbítja a bizottság meghatalmazásait.

M. TARABANOV, Bulgária képviselője hangsúlyozta, hogy a NATO országok segítséget nyújtanak Portugáliának és Dél-Afrikának az uralkalmat álló népek elnyomására. Ennek ellenére kétségtelen, hogy a felszabadító mozgalom terebélyesedni és győzni fog — mondotta Tarabanov.

Megalakult az új olasz kormány

RÓMA. — Az Agerpres tudósítója közli:

Segni elnök jelenlétében december 5-én letette az esküt az Aldo Moro vezette új olasz kormány. Az ünnepség után a minisztertanács kidolgozta a parlament elé terjesztendő kormányprogramot.

Az olasz alkotmány szerint a parlamentti szavazással csak formális jellege van, mivel az eskütel után a kormány meghatalmazása jogerős.

Az új kormányban 16 kereszténydemokrata, 6 szocialista, 3 szociáldemokrata és 1 republikánus miniszter van. Alnöke a szocialista Pietro Nenni, külügyminiszter a szociáldemokrata Giuseppe Saragat, belügyminiszter a kereszténydemokrata Paulo Taviani. Az igazságügyminis-

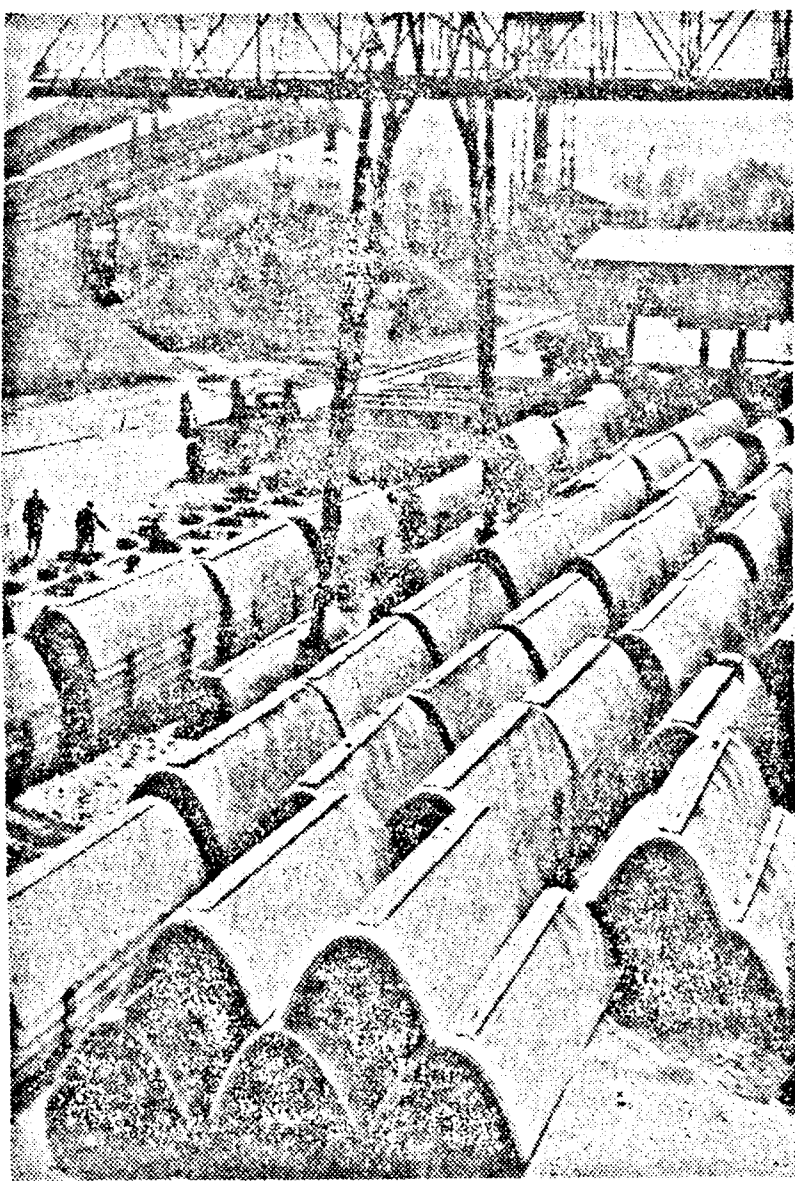
DIALLO TELLI, Guinea megbízottja javasolta, hogy a különbizottság hatalmazza fel a nem autonóm területek helyzetének kivizsgálására. Hangsúlyozta, hogy ezeknek a területeknek meg kell adni a lehetőséget akarukat kiválasztására.

A nigériai küldött rámutatott: szerteosztott az afrikai országoknak az a reménye, hogy a nyugati hatalmak a moszkvai szerződés hatálya alá fogják felvenni a gyarmati kérdések megoldását, mivel a NATO-országok továbbra is szállítottak fegyvert Portugáliának és a Dél-afrikai Köztársaságnak, és szembehe-lyezkednek az afrikai népek függetlenségi törekvéseivel.

A gyarmati országok és népek függetlenségének megadásáról szóló nyilatkozat — hangoztatta a cseh-szlovák küldött — az elnyomott népek felszabadításához vezetett volna. A gyarmattartó hatalmak azonban makacsul ellenzik a gyarmati rendszer megszüntetését.

A gyarmati országok és népek függetlenségének megadásáról szóló nyilatkozat — hangoztatta a cseh-szlovák küldött — az elnyomott népek felszabadításához vezetett volna. A gyarmattartó hatalmak azonban makacsul ellenzik a gyarmati rendszer megszüntetését.

A kormány összetételét elemző sajtó hangsúlyozza, hogy a kulcsminiszteriumok vezetői kivétel nélkül kereszténydemokraták. Az unit megjegyzte, hogy kirekedtek a kormányból az új közép-baloldali irányzat vezetői, Fanfani, La Malfa és Lombardi. A Messaggero megemlíti, hogy a szocialista párt 1947 óta most vesz részt először a kormányban és megállapítja, hogy erre az eseményre az olasz politika, társadalmi és gazdasági élet egyik rendkívül ké-nyes momentumában került sor.

A Szovjetunióban nagyarányú munka folyik az Éhség sztyeppe hatalmas területeinek termővételeére. E munkálatok között jelentős helyet foglal el az öntözés. Képünk a begovati (Üzbég SzSZK) gyár munkátelepén készült, ahol vasbeton csatornákat állítanak elő.

Külföldi híradások

LENINGRÁD közelében nagy kapacitású foszforszára-kombinátot építettek.

A szibériai Omszkban befejezték egy szintetikus gumigyár első részének építését. (Agerpres).

A KOSZOVO és Metohia tartományi Koszovska Mitrovicában nemrég befejezték egy szuperfoszfát- és kénsvágy építést. A 650 munkást, mérnököket és technikusokat foglalkoztató üzem Jugoszlávia legnagyobb ilyen gyára, amelynek évi kapacitása 250.000 tonna szuperfoszfát és 120.000 tonna kénsvágy. (Agerpres).

BUENOS AIRESBEN megjelent a baloldali irányzatú El Popular című hetilap első száma.

Az egyik szerkesztőségi cikk támogatja az Illia kormány döntését, amely batálytalanította a külföldi követségekkel kötött szerződéseket, szolidaritást vállalt Kubával és állást foglalt a különböző társadalmi rendszerű államok békés egynás mellett élését. (Agerpres).

A NEW YORK TIMES kommentálja az Amerikai Államok Szervezete Tanácsának legutóbbi kubaiellenes lépését, s hangsúlyozza, hogy a brazilai külügyminisztérium nyilatkozata szerint Brazília nem szándék-

szik megszakítani diplomáciai kapcsolatát Kubával. (Agerpres).

HERVE ALPHAND, Franciaország washingtoni nagykövete megbeszélést folytatott Dean Rusk amerikai külügyminiszterrel, s hivatalosan előterjesztette az amerikai kormányhoz a francia javaslatot, hogy létesítsenek Nemzetközi Rákkezelő Intézetet.

A France Presse közlése szerint Franciaország más fővárosokban is, elsősorban Londonban tett hasonló lépéseket. (Agerpres).

OSZTRÁK LAPJELENTESEK szerint a kormány elhatározta, hogy az innsbrucki téli olimpia ünnepélyes megnyitására meghív egy szövetséget egy amerikai úrhajóst. A kormány ezzel azt óhajtja bizonyítani, hogy Ausztria igen alkalmas a kelet-nyugati találkozóira. (Agerpres).

AZ AP HIRÜGYNÖKSÉG brazilai tudósításának jelentése szerint a brazilai Nemzeti Kongresszus december 4-i ülésén egyöntetűen José

Cairala szenátort. Arnon de Melo kereszténydemokrata szenátor egyik politikai ellenfelét, Silvestro Pericles Gois Montero szenátortól lőtte, de mindhárom golyója télt tévesztett és José Cairalat ölte meg. (Agerpres).

MIHAI BREDICEANU bécsi hangversenyről szóló krónikájában a Wiener Zeitung azt írja, hogy „a karmester biztos kézzel irányította a zenekart”. A lap hangsúlyozza: Richard Strauss „Álpos szimfóniájának” tolmácsolása nagy virtuozitást igényel és rámutat, hogy „Brediceanu maradéktalanul érvényre juttatta a mű magával ragadó erejét”. Respighi „Római szökőkútak” című alkotásának előadásakor a román karmester megcsillogtatta ennek a zeneműnek a szépségét. (Agerpres).

KARACSIBAN december 5-én megnyitott az afrikai és ázsiai országok negyedik gazdasági konferenciája, amelyen 28 ország 30 küldötte vesz részt. A France Presse híradása szerint az ötnapos munkálatok során megvitájták a fejlődésben lévő és a

fejlett országok kiegyensúlyozott gazdasági fejlesztését célzó kereskedelmi kapcsolatok kérdését.

A konferenciát megnyitó Ayub Khan, Pakisztán elnöke hangsúlyozta, hogy a nemzetközi stabilitás és a világbéke biztosítása érdekében új utakat kell nyitni a fejlett és a fejlődésben lévő országok kapcsolataiban. (Agerpres).

A FRANCIA NEMZETGYÜLÉS kommunista képviselőcsoportja törvénytervezetet terjesztett be mind azok amneszticiában való részesítéséről, akiket azért ítélték el, mert az algériai nép függetlenségéért jogának elismeréséért és érvényesítéséért tevékenykedtek. (Agerpres).

BERLINBEN megalakult a tavasszal sorra kerülő berlini ösztönző ifjúsági találkozó előkészítő bizottsága.

A találkozó során több kulturális rendezvényt és sportversenyt is szerveznek. (Agerpres).

DECEMBER 4-ÉN megkezdődött Rómában az Olasz Kommu-

nista Párt Központi Bizottságának és Központi Ellenőrző Bizottságának együttes plenárius ülése.

A plenárius ülés megvizsgálja a belpolitikai helyzetet és a párt országos konferenciájának előkészületeit. (Agerpres).

A FEHER HÁZBAN Hűségoklevelet nyújtottak át Rufus Youngbloodnak, az USA titkos szolgálata ügynökének, aki Dallasban, Kennedy volt elnök meggyilkolása pillanatában testével védelmezte Johnson elnököt.

A dallasi gyilkosság pillanatában Youngblood Johnson gépkocsijának első ülésén ült, s amikor az első lövedék leadták Kennedy elnököt, átlépett az ülésre, lenyomta Johnson gépkocsi padlójára és testével fedezte. (Agerpres).

MCNAMARA amerikai és von Hassel nyugatnémet hadügyminiszter kényszerű tárgyalásai után közösen közleményt adtak ki, amely hangsúlyozza, hogy a tárgyalások rendkívül eredményesek voltak. A két miniszter — mutat rá a közlemény — eszmecsere folytatott „a NATO stratégiaiáról és a szervezet katonai hatalmával kapcsolatos tervéről”, valamint „a sokoldalú nukleáris had-erő megalakításáról”. (Agerpres).